

Hoofdstuk 4. Het budget voor persoonlijke verzorging

Het belang van persoonlijke verzorging

Persoonlijke verzorging is een essentiële voorwaarde om gezond te blijven en volwaardig te kunnen deelnemen aan de samenleving. Hygiëne voorkomt infecties en draagt bij tot het behoud van de gezondheid. Daarnaast heeft persoonlijke verzorging een psychologische en sociale dimensie: een verzorgd uiterlijk versterkt het zelfrespect en bevordert sociale aanvaarding. Elementen zoals propere haren, frisse adem en basisverzorging worden vanzelfsprekend verwacht in het dagelijks sociaal contact¹.

Aannames en uitgangspunten

Bij de samenstelling van de korf voor persoonlijke verzorging gaan we uit van enkele basisveronderstellingen. We nemen aan dat alle gezinsleden in goede gezondheid verkeren en dus geen extra noden hebben door ziekte, allergie of beperking. Daarnaast veronderstellen we dat gezinnen beschikken over een woning met de nodige voorzieningen, zoals een toilet, een wastafel en een douche. In de korf worden enkel de noodzakelijke producten en diensten opgenomen die nodig zijn om hygiëne en sociale aanvaardbaarheid te garanderen.

Keuze van producten

De producten en diensten in de korf zijn ingedeeld volgens vier basisfuncties van persoonlijke hygiëne: handhygiëne, mondhygiëne, algemene hygiëne en seksuele hygiëne.

- Voor handhygiëne voorzien we zeep, een nagelborsteltje, een nagelknipper en handdoeken (opgenomen in de kledingskorf).
- Mondhygiëne omvat tandenborstels, tandpasta, een beker en tandenstokers.
- Voor de algemene hygiëne nemen we douchezeep, shampoo, deodorant, toiletpapier, papieren zakdoeken, luiers voor jonge kinderen, mondmaskers, kam en borstel, basiscosmetica, eau de toilette, ontharingsproducten, een toilettas en kappersbeurten op.
- Tot slot bevat de korf producten voor de seksuele hygiëne, zoals anticonceptie (pil of hormonenspiraal) en condooms.

Prijsmethode

De meeste producten worden geprijsd tegen de laagste prijs in dezelfde supermarkt als voeding. Voor artikelen die daar minder beschikbaar zijn, wordt gekozen voor Kruidvat, een drogisterijketen met meer dan 200 vestigingen in België. Voor kappersbeurten wordt een gemiddelde prijs berekend op basis van een was- en knipbeurt in meerdere kapsalons per regio.

Aanvaardbaarheid en haalbaarheid

De focusgroepen bevestigen dat persoonlijke verzorging meer is dan louter functionele hygiëne: ook cosmetica, deodorant en eau de toilette worden gezien als noodzakelijk voor sociale participatie. Tegelijk geven financieel kwetsbare gezinnen aan dat de aannames niet altijd haalbaar zijn. Beperkte financiële middelen, beperkte toegang tot winkels en bijkomende gezondheidsnoden maken dat het voorziene budget in de praktijk vaak ontoereikend is.

-
- ⁱ Curtis, V., & Cairncross, S. (2003). Effect of washing hands with soap on diarrhoea risk in the community: a systematic review. *Lancet Infectious Diseases*, 3(5), 275-281.
- European Centre for Disease Prevention and Control (2011). Annual Epidemiological Report, online beschikbaar http://ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/1111_SUR_Annual_Epidemiological_Report_on_Communicable_Diseases_in_Europe.pdf#page=66.
- Dierckens, M., Delaruelle, K., & Deforche, B. (2021). *Eindrapport Studie Jongeren en Gezondheid 2017-2020. Onderzoeksgroep Gezondheidsbevordering*, Departement Volksgezondheid en Eerstelijnszorg, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen, Universiteit Gent
- Reybrouck, G., Schuermans, A., & Van de Putte, M. (2000). *Ziekenhuishygiëne*. Leuven: Acco.
- UZ Gent. (2021). *Gezond en Wel. Met dank aan de wetenschap*. Borgerhoff en Lambergits, UZ Gent, Universiteit Gent.
- World Health Organization. (2022). *Ending childhood dental caries: WHO implementation manual*. World Health Organization.